

DYREKTYWA RADY 2005/85/WE**z dnia 1 grudnia 2005 r.****w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 akapit pierwszy pkt. 1 lit. d),

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólna polityka azylowa, w tym Wspólny Europejski System Azylowy, jest częścią składową wytyczonego przez Unię Europejską celu, polegającego na stopniowym ustanowieniu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości otwartej dla tych, którzy, zmuszeni przez okoliczności, poszukują zgodnie z prawem ochrony we Wspólnocie.
- (2) Na specjalnym posiedzeniu w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. Rada Europejska uzgodniła, że podejmie prace mające na celu ustanowienie Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego, opartego na pełnym i łącznym stosowaniu Konwencji Genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej Protokołem Nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. („Konwencja Genewska”), potwierdzając w ten sposób zasadę *non-refoulement* i zapewniając, że nikt nie będzie odsyłany tam, gdzie narażony jest na prześladowania.
- (3) W konkluzjach z Tampere przewidziano, że w niedługim terminie Wspólny Europejski System Azylowy powinien objąć wspólne normy rzetelnych i skutecznych procedur azylowych w Państwach Członkowskich, a w dłuższym terminie zasady wspólnotowe prowadzące do wspólnej procedury azylowej we Wspólnocie Europejskiej.
- (4) Minimalne normy dotyczące procedur nadawania lub cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich są wobec tego pierwszym środkiem w zakresie procedur azylowych.

- (5) Głównym celem niniejszej dyrektywy jest wprowadzenie minimalnych ram we Wspólnocie Europejskiej dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy.
- (6) Zbliżenie przepisów dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy powinno pomóc w ograniczeniu wtórnego przepływu osób ubiegających się o azyl między Państwami Członkowskimi, w przypadkach gdy tego rodzaju przepływ byłby spowodowany różnicami w ramach prawnych.
- (7) Z samego charakteru minimalnych norm wynika, że Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia lub utrzymania korzystniejszych przepisów wobec obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy poszukują ochrony międzynarodowej w Państwie Członkowskim, w przypadku gdy można przyjąć, że taki wniosek złożyła osoba, która jest uchodźcą w rozumieniu art. 1 lit. A) Konwencji Genewskiej.
- (8) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i przestrzega zasad uznanych w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- (9) W odniesieniu do traktowania osób objętych zakresem niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie związane są zobowiązaniami wynikającymi z aktów prawa międzynarodowego, których są stronami i które zakazują dyskryminacji.
- (10) Istotne jest, aby decyzje w sprawie wszystkich wniosków o udzielenie azylu podejmowane były na podstawie faktów oraz, w pierwszej instancji, przez organy, których personel posiada odpowiednią wiedzę lub przechodzi niezbędne szkolenie w dziedzinie azylu i spraw uchodźców.
- (11) Podejmowanie decyzji w sprawie wniosków o udzielenie azylu w możliwie jak najkrótszym terminie leży w interesie zarówno Państw Członkowskich, jak i wnioskodawców. Organizacja postępowania w sprawie wniosków o udzielenie azylu powinna być pozostawiona uznaniu Państw Członkowskich, tak aby mogły one, zgodnie ze swoimi potrzebami krajowymi, traktować priorytetowo lub przyspieszać postępowanie w przypadku dowolnego wniosku, biorąc pod uwagę normy zawarte w niniejszej dyrektywie.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 27.2.2001, str. 231 i Dz.U. C 291 z 26.11.2002, str. 143.

⁽²⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, str. 94.

⁽³⁾ Dz.U. C 193 z 10.7.2001, str. 77. Opinia wydana w wyniku nieobowiązkowych konsultacji.

- (12) Pojęcie porządku publicznego może obejmować skazanie za popełnienie poważnego przestępstwa.
- (13) W interesie prawidłowego uznania osób potrzebujących ochrony za uchodźców w rozumieniu art. 1 Konwencji Genewskiej każdy wnioskodawca powinien, z zastrzeżeniem określonych wyjątków, mieć skuteczny dostęp do procedur, możliwość współpracy i właściwego komunikowania się z właściwymi organami w celu przedstawienia odpowiednich faktów swojej sprawy oraz wystarczające gwarancje proceduralne prowadzenia swojej sprawy na wszystkich etapach procedury. Ponadto procedura rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu powinna zapewniać wnioskodawcy przynajmniej prawo pobytu na czas podejmowania decyzji przez organ rozpatrujący, możliwość skorzystania z usług tłumacza w celu przedstawienia swojej sprawy w przypadku przesłuchania przez organy, możliwość kontaktowania się z przedstawicielem Wysokiego Komisarza Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) lub z którąkolwiek organizacją działającą w jego imieniu, prawo do odpowiedniego zawiadomienia o decyzji, faktycznego i prawnego uzasadnienia tej decyzji, możliwość konsultowania się z doradcą prawnym lub innym doradcą oraz prawo do informacji o swojej sytuacji prawnej w decydujących momentach przebiegu procedury w języku, co do którego istnieją rozsądne przypuszczenia, że zostanie on przez niego zrozumiany.
- (14) Ponadto należy ustanowić szczególne gwarancje proceduralne dla małoletnich bez opieki ze względu na ich bezbronność. W tym kontekście, Państwa Członkowskie powinny przede wszystkim brać pod uwagę najlepszy interes dziecka.
- (15) W przypadku gdy wnioskodawca składa kolejny wniosek, nie przedstawiając nowych dowodów lub argumentów, zobowiązanie Państwa Członkowskiego do przeprowadzenia pełnej procedury ponownego rozpatrzenia byłoby niewspółmierne. W tych przypadkach Państwa Członkowskie powinny mieć wybór między procedurami przewidującymi wyjątki od gwarancji, z których zwykle korzysta wnioskodawca.
- (16) Wiele wniosków o udzielenie azylu składanych jest na granicy lub w strefie tranzytowej Państwa Członkowskiego przed wydaniem decyzji w sprawie wjazdu wnioskodawcy. Państwa Członkowskie powinny móc utrzymać obowiązujące procedury dostosowane do szczególnej sytuacji tych wnioskodawców na granicy. Powinny zostać określone wspólne zasady dotyczące ewentualnych wyjątków poczynionych w tych okolicznościach w odniesieniu do gwarancji, z których zwykle korzystają wnioskodawcy. Procedury graniczne powinny stosować się głównie do tych wnioskodawców, którzy nie spełniają warunków wjazdu na terytorium Państw Członkowskich.
- (17) Kluczową okolicznością, na której opiera się w pełni uzasadniony wniosek o udzielenie azylu, jest bezpieczeństwo wnioskodawcy w jego kraju pochodzenia. W przypadku gdy państwo trzecie może zostać uznane za bezpieczny kraj pochodzenia, Państwa Członkowskie powinny być w stanie określić je jako bezpieczne i domniemywać, że jest ono bezpieczne dla danego wnioskodawcy, chyba że przedstawi on poważne przeciwdowody.
- (18) Uwzględniając osiągnięty poziom harmonizacji dotyczący warunków, które powinni spełnić obywatele państw trzecich i bezpaństwowcy, aby mogli ubiegać się o przyznanie statusu uchodźcy, powinno ustanowić się wspólne kryteria określania państw trzecich jako bezpiecznych krajów pochodzenia.
- (19) W przypadku gdy Rada upewniła się, że kryteria te są spełnione w stosunku do danego kraju pochodzenia, oraz w konsekwencji włączyła je do wspólnej minimalnej listy bezpiecznych krajów pochodzenia, która ma być przyjęta na mocy niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie powinny być zobowiązane rozpatrzyć wniosek osoby posiadającej obywatelstwo tego kraju lub bezpaństwowca mającego poprzednie miejsce zamieszkania w tym kraju, na podstawie wzruszalnego domniemania odnoszącego się do bezpieczeństwa tego kraju. W świetle znaczenia politycznego określania bezpiecznych krajów pochodzenia, w szczególności biorąc pod uwagę konsekwencje oceny sytuacji dotyczącej praw człowieka w kraju pochodzenia oraz ich następstwa dla polityk Unii Europejskiej w dziedzinie stosunków zewnętrznych, Rada powinna podejmować wszystkie decyzje w sprawie ustalenia lub zmian listy po konsultacji z Parlamentem Europejskim.
- (20) Ze statusu Bułgarii i Rumunii, jako państw kandydujących do przystąpienia do Unii Europejskiej, oraz z postępu, jakiego dokonały te kraje na drodze do uzyskania członkostwa, wynika, że powinny one zostać uznane za będące bezpiecznymi krajami pochodzenia do czasu ich przystąpienia do Unii Europejskiej.
- (21) Określenie państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia do celów niniejszej dyrektywy nie może stanowić bezwarunkowej gwarancji bezpieczeństwa dla obywateli tego kraju. Ocena decydująca o takim określeniu, z uwagi na jej charakter, może jedynie brać pod uwagę ogólne uwarunkowania cywilne, prawne i polityczne w tym kraju oraz to, czy osoby, które w danym państwie zostaną uznane winnymi przesładowań, tortur lub nieludzkiego albo poniżającego traktowania, lub karaniami, w praktyce podlegają karom. Z tego powodu ważne jest, aby Państwo określone jako bezpieczne dla wnioskodawcy nie mogło dłużej za takie uchodzić w przypadku, gdy wnioskodawca wykaże, że istnieją poważne przyczyny przemawiające za tym, że dane państwo w jego szczególnej sytuacji nie jest dla niego bezpieczne.

- (22) Państwa Członkowskie powinny rozpatrzyć wszystkie wnioski pod względem merytorycznym, to jest ocenić, czy dany wnioskodawca spełnia warunki statusu uchodźcy zgodnie z dyrektywą Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm uznawania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców za uchodźców lub osoby, które z innych względów wymagają ochrony międzynarodowej, statusu tych osób oraz zakresu przyznawanej pomocy⁽¹⁾, z wyjątkiem przypadków, w których niniejsza dyrektywa stanowi inaczej, w szczególności w przypadku, gdy można w sposób rozsądny przypuszczać, że inne państwo rozpatrzyłoby wniosek lub zapewniłoby wystarczającą ochronę. W szczególności, Państwa Członkowskie nie powinny być zobowiązane do merytorycznej oceny wniosku o udzielenie azylu w przypadku, gdy pierwsze państwo azylu przyznało wnioskodawcy status uchodźcy lub przyznało inną wystarczającą ochronę, a wnioskodawca będzie podlegał readmisji do tego kraju.
- (23) Państwa Członkowskie nie powinny być również zobowiązane do merytorycznej oceny wniosku o udzielenie azylu w przypadku, gdy można w sposób rozsądny oczekiwać, że wnioskodawca z powodu związku z państwem trzecim, określonych prawem krajowym, może poszukiwać ochrony w tym państwie trzecim. Państwa Członkowskie powinny postępować według tej zasady jedynie w przypadku, gdy dany wnioskodawca byłby bezpieczny w tym państwie trzecim. W celu uniknięcia wtórnego przepływu wnioskodawców powinno ustanowić się wspólne zasady, według których Państwa Członkowskie uznają lub określają państwa trzecie jako bezpieczne.
- (24) Ponadto, w odniesieniu do niektórych europejskich państw trzecich, w których przestrzega się szczególnie wysokich norm w zakresie praw człowieka i ochrony uchodźców, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość odstąpienia od rozpatrywania lub odstąpienia od rozpatrywania w całości wniosków o udzielenie azylu dotyczących wnioskodawców, którzy wjechali na ich terytorium z takich europejskich państw trzecich. Z uwagi na potencjalne następstwa, jakie może mieć dla wnioskodawcy częściowe rozpatrzenie wniosku lub odstąpienie od rozpatrzenia, niniejsze stosowanie koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego powinno być ograniczone do przypadków obejmujących państwa trzecie, co do których Rada upewniła się, że wysokie normy bezpieczeństwa danego państwa trzeciego, określone w niniejszej dyrektywie, są spełnione. Rada powinna podjąć decyzję w tej kwestii po konsultacji z Parlamentem Europejskim.
- (25) Z charakteru wspólnych norm dotyczących koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego określonej w niniejszej dyrektywie wynika, że praktyczny skutek koncepcji uzależniony jest od tego, czy dane państwo trzecie zezwoli danemu wnioskodawcy wjechać na swoje terytorium.
- (26) W odniesieniu do cofnięcia statusu uchodźcy Państwa Członkowskie powinny zapewnić, że osoby korzystające ze statusu uchodźcy są należycie informowane o możliwym ponownym rozpatrzeniu ich statusu oraz o tym, że mają możliwość przedstawienia ich punktu widzenia zanim organy mogą podjąć umotywowaną decyzję o cofnięciu ich statusu. Jednakże powinna istnieć możliwość odstąpienia od tych gwarancji, w przypadku gdy powody ustania statusu uchodźcy nie wiążą się ze zmianą warunków, na podstawie których nastąpiło przyznanie statusu uchodźcy.
- (27) W myśl podstawowej zasady prawa wspólnotowego, od decyzji podjętych w sprawie wniosku o udzielenie azylu oraz w sprawie cofnięcia statusu uchodźcy służą skuteczne środki odwoławcze przed sądem lub trybunałem w rozumieniu art. 234 Traktatu. Skuteczność środków odwoławczych, również w odniesieniu do badania odpowiednich faktów, uzależniona jest od systemu administracyjnego i sądowego każdego Państwa Członkowskiego postrzeganego jako całość.
- (28) Zgodnie z art. 64 Traktatu niniejsza dyrektywa nie wpływa na wykonywanie obowiązków ciążyących na Państwach Członkowskich w odniesieniu do utrzymania prawa i porządku oraz ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (29) Niniejsza dyrektywa nie dotyczy procedur objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającym kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego⁽²⁾.
- (30) Wykonanie niniejszej dyrektywy powinno być oceniane w regularnych odstępach czasu nieprzekraczających dwóch lat.
- (31) W związku z tym, że cel niniejszej dyrektywy, mianowicie ustanowienie minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich, nie mogą być skutecznie osiągnięte przez Państwa Członkowskie, a mogą one, z uwagi na rozmiary i skutki działania, być lepiej osiągnięte na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podejmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tego celu.
- (32) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo notyfikowało listem z dnia 24 stycznia 2001 r. swoją chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, str. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 50 z 25.2.2003, str. 1.

- (33) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia notyfikowała listem z dnia 14 lutego 2001 r. swoją chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.
- (34) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana, ani nie podlega jej stosowaniu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszej dyrektywy jest ustanowienie minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „Konwencja Genewska” oznacza Konwencję dotyczącą statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienioną Protokołem Nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r.;
- b) „wniosek” lub „wniosek o udzielenie azylu” oznacza wniosek złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który to wniosek może być rozumiany jako wniosek o zapewnienie przez Państwo Członkowskie ochrony międzynarodowej na podstawie Konwencji Genewskiej. Każdy wniosek o ochronę międzynarodową jest uznawany za wniosek o udzielenie azylu, chyba że osoba go składająca wyraźnie wnioskuje o inny rodzaj ochrony, która może być stosowana oddzielnie;
- c) „wnioskodawca” lub „osoba ubiegająca się o azyl” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który złożył wniosek o udzielenie azylu, w odniesieniu do którego nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja;
- d) „ostateczna decyzja” oznacza decyzję, w której stwierdza się, czy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi można nadać status uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE, i która już nie podlega środkowi odwoławczemu w ramach rozdziału V niniejszej dyrektywy, niezależnie od tego, czy skutkiem takiego środka odwoławczego

jest pozwolenie wnioskodawcom na pozostanie w danych Państwach Członkowskich w oczekiwaniu na jego wynik, z zastrzeżeniem załącznika III niniejszej dyrektywy;

- e) „organ rozpatrujący” oznacza każdy organ quasi-sądowy lub organ administracyjny w Państwie Członkowskim odpowiedzialny za rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu i właściwy do podejmowania decyzji w pierwszej instancji w takich sprawach, z zastrzeżeniem załącznika I;
- f) „uchodźca” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, spełniającego wymogi art. 1 Konwencji Genewskiej określone w dyrektywie 2004/83/WE;
- g) „status uchodźcy” oznacza uznanie przez Państwo Członkowskie obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca za uchodźcę;
- h) „małoletni bez opieki” oznacza osobę w wieku poniżej 18 lat, która przybywa na terytorium Państw Członkowskich bez opieki osoby dorosłej, odpowiedzialnej za nią prawnie lub zwyczajowo, i dopóki nie zostanie skutecznie objęta opieką takiej osoby; obejmuje to również małoletniego, który zostaje pozostawiony bez opieki po wjeździe na terytorium Państw Członkowskich;
- i) „przedstawiciel” oznacza osobę działającą w charakterze opiekuna prawnego w imieniu organizacji reprezentującej małoletniego bez opieki, osobę działającą w imieniu krajowej organizacji odpowiedzialnej za ochronę i opiekę nad małoletnimi, lub każdego innego odpowiedniego przedstawiciela wyznaczonego do dbania o najlepsze interesy małoletniego bez opieki;
- j) „cofnięcie statusu uchodźcy” oznacza podjętą przez właściwy organ decyzję w sprawie cofnięcia, ustania lub odmowy przedłużenia statusu uchodźcy danej osobie zgodnie z dyrektywą 2004/83/WE;
- k) „pozostawać w Państwie Członkowskim” oznacza pozostawać na terytorium, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych Państwa Członkowskiego, w którym wniosek o udzielenie azylu został złożony lub jest rozpatrywany.

Artykuł 3

Zakres

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do wszystkich wniosków o udzielenie azylu złożonych na terytorium, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych Państwa Członkowskiego, oraz do cofania statusu uchodźcy.
2. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się w przypadkach żądania azylu dyplomatycznego lub terytorialnego złożonego w przedstawicielstwach Państw Członkowskich.

3. W przypadku gdy Państwa Członkowskie stosują lub wprowadzają procedurę, na mocy której wnioski o udzielenie azylu są rozpatrywane zarówno jako wnioski na podstawie Konwencji Genewskiej, jak i jako wnioski o inne rodzaje ochrony międzynarodowej ze względu na okoliczności określone w art. 15 dyrektywy 2004/83/WE, stosują one niniejszą dyrektywę przez cały czas trwania procedury.

4. Ponadto Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu przepisów niniejszej dyrektywy w procedurach dotyczących decyzji w sprawie wniosków o jakiegokolwiek rodzaju ochrony międzynarodowej.

Artykuł 4

Organy odpowiedzialne

1. Państwa Członkowskie wyznaczają dla wszystkich procedur organ rozpatrujący, który będzie odpowiedzialny za właściwe rozpatrzenie wniosków zgodnie z niniejszą dyrektywą, w szczególności z art. 8 ust. 2 oraz art. 9.

Zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 343/2003, wnioski o udzielenie azylu złożone w Państwie Członkowskim do organów innego Państwa Członkowskiego prowadzącego kontrolę imigracyjną rozpatrywane są przez Państwo Członkowskie, na którego terytorium wniosek został złożony.

2. Jednakże Państwa Członkowskie mogą postanowić, że inny organ jest odpowiedzialny do celów:

- a) postępowania w sprawach, w których rozważane jest przekazanie wnioskodawcy do innego państwa zgodnie z zasadami ustanawiającymi kryteria i mechanizmy określania państwa odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu, do momentu, kiedy przeniesienie rzeczywiście nastąpi lub państwo wezwane odmówi przejęcia odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku lub przyjęcia wnioskodawcy;
- b) podejmowania decyzji w sprawie wniosku w świetle przepisów dotyczących bezpieczeństwa narodowego, pod warunkiem że przed podjęciem tej decyzji przeprowadzono konsultacje z organem rozpatrującym, dotyczących tego, czy wnioskodawca może być uznany za uchodźcę na mocy dyrektywy 2004/83/WE;
- c) przeprowadzania wstępnego rozpatrzenia zgodnie z art. 32, pod warunkiem że organ ten ma dostęp do akt wnioskodawcy dotyczących poprzedniego wniosku;
- d) postępowania w sprawach w ramach procedur, o których mowa w art. 35 ust. 1;
- e) odmowy pozwolenia na wjazd w ramach procedury, o której mowa w art. 35 ust. 2–5, z zastrzeżeniem warunków i przepisów określonych w tych ustępach;

f) ustalenia, że wnioskodawca zamierza wjechać lub wjechał do Państwa Członkowskiego z bezpiecznego kraju trzeciego zgodnie z art. 36, z zastrzeżeniem warunków i przepisów określonych w tym artykule.

3. W przypadku wyznaczenia organów zgodnie z ust. 2, Państwa Członkowskie zapewniają, aby personel takich organów posiadał odpowiednią wiedzę lub przeszedł niezbędne szkolenie w celu wypełniania swoich obowiązków przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 5

Korzystniejsze przepisy

Państwa Członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać korzystniejsze normy dotyczące procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy, o ile normy te są zgodne z niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ II

PODSTAWOWE ZASADY I GWARANCJE

Artykuł 6

Dostęp do procedury

1. Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby wnioski o udzielenie azylu były składane osobiście lub w wyznaczonym miejscu.
2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby każda osoba dorosła posiadająca zdolność do czynności prawnych miała prawo złożenia we własnym imieniu wniosku o udzielenie azylu.
3. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć możliwość złożenia przez wnioskodawcę wniosku w imieniu osób pozostających pod jego opieką. W takich przypadkach Państwa Członkowskie zapewniają, aby osoby dorosłe pozostające na utrzymaniu wnioskodawcy wyraziły zgodę na złożenie wniosku w ich imieniu, zaś w przeciwnym razie aby miały możliwość złożenia wniosku we własnym imieniu.

Zgoda jest wymagana w momencie składania wniosku albo, najpóźniej, w momencie przeprowadzania przesłuchania osoby dorosłej pozostającej na utrzymaniu wnioskodawcy.

4. Państwa Członkowskie mogą określić w ustawodawstwie krajowym:

- a) przypadki, w których małoletni może złożyć wniosek we własnym imieniu;
- b) przypadki, w których wniosek małoletniego bez opieki musi zostać złożony przez przedstawiciela, zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. a);

c) przypadki, w których złożenie wniosku o udzielenie azylu jest uznawane jednocześnie za złożenie wniosku o udzielenie azylu dla małoletniego stanu wolnego.

5. Państwa Członkowskie zapewniają, aby organy, do których prawdopodobnie zwróciłaby się osoba zamierzająca złożyć wniosek o udzielenie azylu, były w stanie pouczyć ją o sposobie i miejscu, w którym może ona złożyć taki wniosek lub może żądać, aby organy te przekazały taki wniosek właściwemu organowi.

Artykuł 7

Prawo do pozostawania w Państwie Członkowskim podczas rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu

1. Wnioskodawcy pozwala się pozostawać w Państwie Członkowskim, wyłącznie dla potrzeb procedury, do czasu podjęcia przez organ rozpatrujący decyzji zgodnie z procedurami w pierwszej instancji określonymi w rozdziale III. To prawo do pozostawania nie stanowi uprawnienia do otrzymania zezwolenia na pobyt.

2. Państwa Członkowskie mogą uczynić wyjątek jedynie w przypadkach, gdy, zgodnie z art. 32 i 34, kolejny wniosek nie będzie dalej rozpatrywany lub gdy przekażą one osobę lub dokonają jej ekstradycji, odpowiednio, do innego Państwa Członkowskiego, na mocy zobowiązań wynikających z europejskiego nakazu aresztowania⁽¹⁾ lub innych, albo do państwa trzeciego, albo do międzynarodowych sądów lub trybunałów karnych.

Artykuł 8

Wymogi dotyczące rozpatrywania wniosków

1. Bez uszczerbku dla art. 23 ust. 4 lit. i), Państwa Członkowskie zapewniają, aby wnioski o udzielenie azylu nie były ani odrzucane, ani pozostawiane bez rozpatrzenia wyłącznie z powodu ich niezłożenia w najkrótszym możliwym terminie.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby decyzje organu rozpatrującego w sprawie wniosków o udzielenie azylu były podejmowane po odpowiednim rozpatrzeniu. W tym celu Państwa Członkowskie zapewniają, aby:

- a) wnioski były rozpatrywane, a decyzje podejmowane indywidualnie, obiektywnie i bezstronnie;
- b) otrzymywane były precyzyjne i aktualne informacje z różnych źródeł, takich jak Wysoki Komisarz Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), dotyczące ogólnej sytuacji panującej w krajach pochodzenia

⁽¹⁾ Patrz: decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (Dz.U. L 190 z 18.7.2002, str. 1).

osób ubiegających się o azyl oraz, tam, gdzie jest to konieczne, w krajach, przez które przejeżdżały one tranzytem, oraz aby takie informacje były udostępniane personelowi odpowiedzialnemu za rozpatrywanie wniosków i podejmowanie decyzji;

c) personel rozpatrujący wnioski i podejmujący decyzje posiadał wiedzę dotyczącą właściwych standardów stosowanych w dziedzinie prawa azylowego i uchodźczego.

3. Poprzez organ rozpatrujący lub poprzez wnioskodawcę, lub w inny sposób, organy, o których mowa w rozdziale V, mają dostęp do ogólnych informacji wymienionych w ust. 2 lit. b), koniecznych dla wypełniania ich zadań.

4. Państwa Członkowskie mogą ustanowić zasady dotyczące tłumaczenia dokumentów istotnych dla rozpatrywania wniosków.

Artykuł 9

Wymogi dotyczące podejmowania decyzji przez organ rozpatrujący

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby decyzje w sprawie wniosków o udzielenie azylu były wydawane na piśmie.

2. Państwa Członkowskie zapewniają również, aby w przypadku odrzucenia wniosku decyzja zawierała pisemne uzasadnienie faktyczne i prawne oraz informację o sposobach odwołania się od negatywnej decyzji.

Państwa Członkowskie nie muszą uzasadniać powodów odmowy nadania statusu uchodźcy w decyzji przyznającej wnioskodawcy status związany z takimi samymi prawami i świadczeniami na mocy prawa krajowego i prawa wspólnotowego, jak status uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE. W takich przypadkach Państwa Członkowskie zapewniają, aby uzasadnienie odmowy nadania statusu uchodźcy znalazło się w aktach wnioskodawcy i aby wnioskodawca miał, na swój wniosek, dostęp do tych akt.

Ponadto Państwa Członkowskie nie muszą podawać pisemnej informacji na temat sposobów odwołania od negatywnej decyzji w treści decyzji, jeżeli wnioskodawca otrzymał taką informację na wcześniejszym etapie na piśmie albo poprzez dostępne mu media elektroniczne.

3. Do celów art. 6 ust. 3 oraz w każdym przypadku, gdy wniosek oparty jest na tych samych podstawach, Państwa Członkowskie mogą podjąć jedną decyzję obejmującą wszystkie osoby pozostające pod opieką wnioskodawcy.

Artykuł 10

Gwarancje udzielane osobom ubiegającym się o azyl

1. W odniesieniu do procedur określonych w rozdziale III, Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszystkim osobom ubiegającym się o azyl udzielano następujących gwarancji:

- a) informowania w języku, co do którego istnieją rozsądne przypuszczenia, że zostanie on przez nie zrozumiany, o procedurze, której będą podlegały, oraz o ich prawach i obowiązkach w trakcie tej procedury, oraz ewentualnych skutkach nieprzestrzegania ich obowiązków i braku współpracy z organami. Są one informowane o terminach, a także przysługujących im środkach, służących spełnieniu obowiązku przedstawienia elementów, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2004/83/WE. Informacje te są udzielane w takim terminie, aby umożliwić tym osobom wykonywanie praw zagwarantowanych niniejszą dyrektywą i wypełnienie obowiązków, o których mowa w art. 11;
- b) jeżeli jest to konieczne, zapewnienia pomocy tłumacza w celu przedłożenia ich sprawy właściwym organom. Państwa Członkowskie uznają za konieczne zapewnienie takiej pomocy przynajmniej, gdy organ rozpatrujący wezwie wnioskodawcę na przesłuchanie, o którym mowa w art. 12 i 13, a odpowiednia komunikacja nie może zostać zapewniona bez pomocy tłumacza. W takim przypadku oraz w innych przypadkach, gdy właściwe organy wzywają wnioskodawcę, koszty pomocy tłumacza są pokrywane ze środków publicznych;
- c) braku odmowy możliwości kontaktu z UNHCR lub jakąkolwiek inną organizacją działającą w imieniu UNHCR na terytorium Państwa Członkowskiego na mocy umowy z tym Państwem Członkowskim;
- d) otrzymania w rozsądnym terminie zawiadomienia o decyzji organu rozpatrującego w sprawie ich wniosku o udzielenie azylu. Jeżeli doradca prawny lub inny doradca jest prawnym przedstawicielem wnioskodawcy, Państwa Członkowskie mogą wybrać powiadomienie go o swojej decyzji zamiast powiadamiania osoby ubiegającej się o azyl;
- e) poinformowania o wyniku decyzji organu rozpatrującego w języku, co do którego istnieją rozsądne przypuszczenia, że zostanie on przez nie zrozumiany, w przypadku gdy nie pomaga im ani nie reprezentuje ich doradca prawny lub inny doradca oraz gdy nie mają dostępu do bezpłatnej pomocy prawnej. Przedstawione informacje obejmują informację o sposobach odwołania od negatywnej decyzji zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 2.

2. W odniesieniu do procedur określonych w rozdziale V, Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszystkie osoby ubiegające się o azyl korzystały z gwarancji równoważnych gwarancjom, o których mowa w ust. 1 lit. b)–d) niniejszego artykułu.

Artykuł 11

Obowiązki osób ubiegających się o azyl

1. Państwa Członkowskie mogą nałożyć na osoby ubiegające się o azyl obowiązek współpracy z właściwymi organami, o ile obowiązek ten jest konieczny dla postępowania w sprawie wniosku.

2. Państwa Członkowskie mogą postanowić w szczególności, że:

- a) osoby ubiegające się o azyl są zobowiązane do kontaktowania się z właściwymi organami lub do osobistego stawienia się przed nimi, niezwłocznie albo w wyznaczonych terminach;
- b) osoby ubiegające się o azyl muszą przekazać posiadane przez siebie dokumenty istotne dla rozpatrzenia wniosku, takie jak paszporty;
- c) osoby ubiegające się o azyl są zobowiązane do informowania właściwych organów o swoim aktualnym miejscu pobytu lub adresie zamieszkania oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie w najkrótszym możliwym terminie. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że wnioskodawca musi przyjmować wszelką korespondencję odpowiednio w ostatnim miejscu pobytu lub pod ostatnim adresem zamieszkania, jaki wskazał;
- d) właściwe organy mogą przeszukiwać wnioskodawcę oraz przedmioty, które nosi przy sobie;
- e) właściwe organy mogą fotografować wnioskodawcę; oraz
- f) właściwe organy mogą nagrywać ustne wypowiedzi wnioskodawcy, pod warunkiem że został on o tym uprzednio poinformowany.

Artykuł 12

Przesłuchanie

1. Przed podjęciem decyzji przez organ rozpatrujący, osobie ubiegającej się o azyl przysługuje możliwość stawienia się na przesłuchanie w sprawie swojego wniosku o udzielenie azylu, które prowadzi osoba właściwa na mocy prawa krajowego do prowadzenia tego rodzaju przesłuchań.

Państwa Członkowskie mogą również przyznać możliwość przesłuchania każdej osobie dorosłej pozostającej na utrzymaniu wnioskodawcy, o której mowa w art. 6 ust. 3.

Państwa Członkowskie mogą określić w ustawodawstwie krajowym przypadki, w których możliwość przesłuchania przysługuje małoletniemu.

2. Zaniechanie przesłuchania możliwe jest w przypadkach, gdy:

- a) organ rozpatrujący jest w stanie podjąć pozytywną decyzję na podstawie dostępnych dowodów; lub
- b) właściwy organ odbył już spotkanie z wnioskodawcą w celu udzielenia mu pomocy przy wypełnianiu wniosku i przedstawienia zasadniczych informacji dotyczących wniosku w rozumieniu art. 4 ust. 2 dyrektywy 2004/83/WE; lub
- c) organ rozpatrujący, na podstawie pełnego rozpatrzenia informacji przedstawionych przez wnioskodawcę, uważa wniosek za bezzasadny, w przypadkach gdy zachodzą okoliczności wymienione w art. 23 ust. 4 lit. a), c), g), h) oraz j).

3. Przesłuchania można zaniechać również w przypadku, gdy jest to nieuzasadnione ze względów praktycznych, w szczególności jeżeli właściwy organ uważa, że wnioskodawca nie jest zdolny do uczestnictwa lub nie jest w stanie uczestniczyć w przesłuchaniu z powodu utrzymujących się okoliczności, na które nie ma on wpływu. W przypadku wątpliwości, Państwa Członkowskie mogą zwrócić się o zaświadczenie lekarskie lub od psychologa.

Jeżeli Państwo Członkowskie nie zapewnia wnioskodawcy możliwości przesłuchania na mocy niniejszego ustępu, podejmuje się rozsądne wysiłki w celu pozwolenia wnioskodawcy lub, we właściwych przypadkach, osobie pozostającej pod opieką wnioskodawcy na przedłożenie dalszych informacji.

4. Brak przesłuchania zgodnie z niniejszym artykułem nie stanowi przeszkody dla podjęcia przez organ rozpatrujący decyzji w sprawie wniosku o udzielenie azylu.

5. Brak przesłuchania na mocy ust. 2 lit. b) i c) oraz ust. 3 nie wpływa negatywnie na decyzję organu rozpatrującego.

6. Niezależnie od postanowień art. 20 ust. 1, Państwa Członkowskie, podejmując decyzję w sprawie wniosku o udzielenie azylu, mogą uwzględnić niestawiennictwo wnioskodawcy na przesłuchanie, chyba że miał on uzasadnione powody takiego niestawiennictwa.

Artykuł 13

Wymogi dotyczące przesłuchania

1. Przesłuchanie odbywa się co do zasady bez obecności członków rodziny, chyba że organ rozpatrujący uważa obecność innych członków rodziny za konieczną dla właściwego rozpatrzenia wniosku.

2. Przesłuchanie odbywa się w warunkach zapewniających właściwy stopień poufności.

3. Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie kroki, aby zapewnić, że przesłuchania są prowadzone w warunkach, które pozwalają wnioskodawcom na wyczerpujące przedstawienie powodów złożenia wniosku. W tym celu Państwa Członkowskie:

- a) zapewniają, aby osoba prowadząca przesłuchanie była wystarczająco kompetentna do uwzględnienia osobistych lub ogólnych okoliczności towarzyszących złożeniu wniosku, w tym odmienności kulturowej i bezbronności wnioskodawcy, w takim stopniu, jaki jest możliwy; oraz
- b) wyznaczają tłumacza, który jest w stanie zapewnić właściwą komunikację pomiędzy wnioskodawcą a osobą prowadzącą przesłuchanie. Komunikacja taka nie musi koniecznie odbywać się w języku preferowanym przez osobę ubiegającą się o azyl, jeżeli jest inny język, co do którego istnieją rozsądne przypuszczenia, że będzie on przez nią zrozumiany, oraz w którym jest w stanie się komunikować.

4. Państwa Członkowskie mogą ustanowić zasady dotyczące obecności stron trzecich w trakcie przesłuchania.

5. Niniejszy artykuł stosuje się także do spotkań, o których mowa w art. 12 ust. 2 lit. b).

Artykuł 14

Status protokołu z przesłuchania w procedurze

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby z każdego przesłuchania został sporządzony pisemny protokół, zawierający przynajmniej zasadnicze informacje dotyczące wniosku w sposób przedstawiony przez wnioskodawcę, zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 2004/83/WE.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcom udostępniono w rozsądnym terminie protokół z przesłuchania. Jeżeli udostępnienie nastąpiło dopiero po wydaniu decyzji przez organ rozpatrujący, Państwa Członkowskie zapewniają, aby udostępnienie mogło nastąpić w najkrótszym czasie umożliwiającym przygotowanie i złożenie w należyтым terminie odwołania.

3. Państwa Członkowskie mogą żądać od wnioskodawcy poświadczenia treści protokołu z przesłuchania.

W przypadku gdy wnioskodawca odmawia poświadczenia treści protokołu, powody tej odmowy wpisuje się do akt wnioskodawcy.

Wyrażona przez wnioskodawcę odmowa poświadczenia treści protokołu nie stoi na przeszkodzie podjęciu przez organ rozpatrujący decyzji w sprawie jego wniosku.

4. Niniejszy artykuł stosuje się także do spotkań, o których mowa w art. 12 ust. 2 lit. b).

Artykuł 15

Prawo do pomocy i reprezentacji prawnej

1. Państwa Członkowskie dopuszczają możliwość skutecznego konsultowania się przez osoby ubiegające się o azyl, na ich koszt własny, z doradcą prawnym lub innym doradcą, uprawnionym do takiej działalności lub posiadającym odpowiednie zezwolenie na podstawie prawa krajowego, w sprawach związanych z ich wnioskami o udzielenie azylu.

2. W przypadku negatywnej decyzji organu rozpatrującego, Państwa Członkowskie zapewniają, aby na wniosek przydzielona została bezpłatna pomoc lub reprezentacja prawna, z zastrzeżeniem przepisów ust. 3.

3. Państwa Członkowskie mogą postanowić w swoim ustawodawstwie krajowym, aby bezpłatna pomoc lub reprezentacja prawna przyznana była:

- a) jedynie na postępowanie przed sądem lub trybunałem zgodnie z rozdziałem V, nie zaś w przypadku każdego bezpośredniego odwołania lub rewizji przewidzianych w ustawodawstwie krajowym, w tym w ponownym wysłuchaniu odwołania następującego po bezpośrednim odwołaniu lub rewizji; lub
- b) jedynie osobom, które nie posiadają wystarczających środków; lub
- c) jedynie doradcom prawnym lub innym doradcom wyraźnie wyznaczonym w ustawodawstwie krajowym do pomocy lub reprezentacji osób ubiegających się o azyl; lub
- d) jedynie jeżeli istnieje prawdopodobieństwo uwzględnienia odwołania lub rewizji.

Państwa Członkowskie zapewniają, aby pomoc lub reprezentacja prawna przyznana na mocy lit. d) nie była arbitralnie ograniczana.

4. Zasady dotyczące sposobów wypełniania i postępowania w sprawie wniosków o pomoc lub reprezentację prawną mogą być ustalone przez Państwa Członkowskie.

5. Państwa Członkowskie mogą również:

- a) nałożyć ograniczenia finansowe lub czasowe na świadczenie bezpłatnej pomocy lub reprezentacji prawnej, pod warunkiem że nie ograniczają one arbitralnie dostępu do pomocy lub reprezentacji prawnej;

b) zapewnić, aby w odniesieniu do opłat i innych kosztów traktowanie wnioskodawców nie było korzystniejsze niż traktowanie zazwyczaj przyznawane ich obywatelom w kwestiach dotyczących pomocy prawnej.

6. Państwa Członkowskie mogą wymagać całkowitego lub częściowego zwrotu poniesionych kosztów, jeżeli sytuacja finansowa wnioskodawcy ulegnie znaczącej poprawie lub jeżeli decyzja o przyznaniu takich świadczeń została podjęta na podstawie fałszywych informacji przedstawionych przez wnioskodawcę.

Artykuł 16

Zakres pomocy i reprezentacji prawnej

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby doradca prawny lub inny doradca uprawniony do takiej działalności lub posiadający odpowiednie zezwolenie na podstawie prawa krajowego, i który udziela pomocy prawnej lub reprezentuje osobę ubiegającą się o azyl na warunkach określonych ustawodawstwem krajowym, korzystał z dostępu do takich informacji zawartych w aktach wnioskodawcy, do rozpatrzenia których upoważnione są organy, o których mowa w rozdziale V, o ile informacje mają związek z rozpatrzeniem wniosku.

Państwa Członkowskie mogą uczynić wyjątek w przypadku, gdy ujawnienie informacji lub źródeł mogłoby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa organizacji lub osób, które dostarczyły informacji, lub bezpieczeństwa osoby lub osób, do których odnosi się informacja, lub w przypadku, gdy narażone na niebezpieczeństwo byłyby interesy postępowania związanego z rozpatrywaniem wniosków o udzielenie azylu przez właściwe organy Państw Członkowskich lub stosunki międzynarodowe Państw Członkowskich. W takich przypadkach dostęp do informacji lub źródeł umożliwia się organom, o którym mowa w rozdziale V, z wyjątkiem przypadków, gdy dostęp taki jest wykluczony w związku z kwestiami bezpieczeństwa narodowego.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby doradca prawny lub inny doradca, który udziela pomocy lub reprezentuje osobę ubiegającą się o azyl, miał dostęp do obszarów zamkniętych, takich jak ośrodki strzeżone lub strefy tranzytowe, w celu porozumienia się z wnioskodawcą. Państwa Członkowskie mogą ograniczyć możliwość odwiedzin wnioskodawcy w obszarach zamkniętych jedynie w przypadku, gdy takie ograniczenie jest, na mocy ustawodawstwa krajowego, w sposób obiektywny konieczne dla bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zarządzania administracyjnego obszarem, lub w celu zapewnienia skutecznego rozpatrzenia wniosku, pod warunkiem że dostęp doradcy prawnego lub innego doradcy nie jest tym samym poważnie ograniczony lub uniemożliwiony.

3. Państwa Członkowskie mogą określić zasady dotyczące obecności doradców prawnych lub innych doradców w trakcie wszystkich przesłuchań odbywanych w ramach procedury, bez uszczerbku dla niniejszego artykułu lub art. 17 ust. 1 lit. b).

4. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że wnioskodawca może stawić się na przesłuchanie z doradcą prawnym lub innym doradcą dopuszczonym lub posiadającym odpowiednie zezwolenie na podstawie prawa krajowego.

Państwa Członkowskie mogą wymagać obecności wnioskodawcy na przesłuchaniu, nawet jeżeli jest on reprezentowany na warunkach określonych prawem krajowym przez takiego doradcę prawnego lub doradcę, oraz mogą żądać, aby wnioskodawca osobiście odpowiadał na zadawane pytania.

Nieobecność doradcy prawnego lub innego doradcy nie stoi na przeszkodzie w przeprowadzeniu przesłuchania wnioskodawcy przez właściwy organ.

Artykuł 17

Gwarancje dla małoletnich bez opieki

1. W odniesieniu do wszystkich procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie oraz bez uszczerbku dla przepisów art. 12 i 14, Państwa Członkowskie:

- a) w najkrótszym możliwym terminie podejmują środki w celu zapewnienia, aby przedstawiciel małoletniego bez opieki reprezentował go lub udzielał mu pomocy w odniesieniu do rozpatrywania wniosku. Może być to również przedstawiciel, o którym mowa w art. 19 dyrektywy Rady 2003/9/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl⁽¹⁾;
- b) zapewniają, aby przedstawiciel małoletniego bez opieki miał możliwość poinformowania go o znaczeniu i możliwych skutkach przesłuchania oraz, gdzie stosowne, o sposobie przygotowania się do przesłuchania. Państwa Członkowskie zezwolą przedstawicielowi na bycie obecnym podczas przesłuchania oraz na zadawanie pytań lub zgłaszanie uwag w ramach określonych przez osobę prowadzącą przesłuchanie.

Państwa Członkowskie mogą wymagać obecności małoletniego bez opieki na przesłuchaniu, nawet jeżeli obecny jest jego przedstawiciel.

2. Państwa Członkowskie mogą powstrzymać się od wyznaczenia przedstawiciela w przypadkach, gdy małoletni bez opieki:

- a) zgodnie ze wszelkim prawdopodobieństwem osiągnie pełnoletność – przed wydaniem decyzji w pierwszej instancji; lub
- b) może bezpłatnie zapewnić sobie doradcę prawnego lub innego doradcę, uprawnionego w takim charakterze mocy prawa krajowego do wypełniania zadań przypisanych powyżej przedstawicielowi; lub
- c) pozostaje lub pozostawał w związku małżeńskim.

3. Państwa Członkowskie mogą również, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi w dniu 1 grudnia 2005 r., powstrzymać się od wyznaczenia przedstawiciela w przypadku, gdy małoletni bez opieki ma 16 lub więcej lat, chyba że nie jest w stanie prowadzić spraw związanych ze swoim wnioskiem bez przedstawiciela.

4. Państwa Członkowskie zapewniają, aby:

- a) w przypadku gdy małoletni bez opieki uczestniczy w przesłuchaniu dotyczącym jego wniosku o udzielenie azylu, o którym mowa w art. 12–14, przesłuchanie to było prowadzone przez osobę posiadającą niezbędną wiedzę o szczególnych potrzebach małoletnich;
- b) decyzje organu rozpatrującego w sprawach wniosku małoletniego bez opieki były przygotowywane przez urzędnika posiadającego niezbędną wiedzę o szczególnych potrzebach małoletnich.

5. Państwa Członkowskie mogą przeprowadzać w ramach rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu badania lekarskie mające na celu ustalenie wieku małoletnich bez opieki.

W przypadku przeprowadzania badań lekarskich, Państwa Członkowskie zapewniają, aby:

- a) małoletni bez opieki zostali poinformowani przed rozpatrzeniem ich wniosku o udzielenie azylu i w języku, co do którego istnieją rozsądne przypuszczenia, że zostanie on przez nich zrozumiany, o możliwości ustalenia wieku w drodze badania lekarskiego. Obejmuje to informację na temat sposobu przeprowadzenia badania i ewentualnych konsekwencji wyniku badania lekarskiego dla rozpatrzenia wniosku o azyl, jak również konsekwencji odmowy przez małoletniego bez opieki poddania się badaniu lekarskiemu;
- b) małoletni bez opieki lub ich przedstawiciele wyrazili zgodę na przeprowadzenie badania w celu ustalenia wieku danych małoletnich; oraz
- c) decyzja o odrzuceniu wniosku o udzielenie azylu złożonego przez małoletniego bez opieki, który odmówił poddania się takiemu badaniu lekarskiemu, nie była oparta wyłącznie na tej odmowie.

Odmowa przez małoletniego bez opieki poddania się takiemu badaniu lekarskiemu nie stanowi przeszkody dla organu rozpatrującego do podjęcia decyzji w sprawie wniosku o udzielenie azylu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 31 z 6.2.2003, str. 18.

6. Przy wdrażaniu niniejszego artykułu Państwa Członkowskie biorą pod uwagę przede wszystkim najlepszy interes dziecka.

Artykuł 18

Zatrzymanie

1. Państwa Członkowskie nie zatrzymują żadnej osoby wyłącznie na podstawie faktu, że jest ona osobą ubiegającą się o azyl.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o azyl zostanie zatrzymana, Państwa Członkowskie zapewniają możliwość szybkiej kontroli sądowej.

Artykuł 19

Procedura w przypadku wycofania wniosku

1. Jeżeli Państwo Członkowskie przewiduje na mocy prawa krajowego możliwość wyraźnego wycofania wniosku, kiedy osoba ubiegająca się o azyl wyraźnie wycofa swój wniosek o udzielenie azylu, Państwa Członkowskie zapewniają, aby organ rozpatrujący podjął decyzję o umorzeniu postępowania albo o odrzuceniu wniosku.

2. Państwa Członkowskie mogą również postanowić, że organ rozpatrujący może zdecydować o umorzeniu postępowania bez podejmowania decyzji. W takim przypadku Państwa Członkowskie zapewniają, aby organ rozpatrujący zamieścił odpowiednią informację w aktach wnioskodawcy.

Artykuł 20

Procedura w przypadku domniemanego wycofania lub zaprzestania popierania wniosku

1. Gdy istnieją rozsądne powody, aby uważać, że osoba ubiegająca się o azyl w sposób domniemany wycofała wniosek o udzielenie azylu lub zaprzestała jego popierania, Państwa Członkowskie zapewniają, aby organ rozpatrujący podjął decyzję o umorzeniu postępowania albo o odrzuceniu wniosku na takiej podstawie, że wnioskodawca nie przedstawił okoliczności uzasadniających nadanie mu statusu uchodźcy zgodnie z dyrektywą 2004/83/WE.

Państwa Członkowskie mogą przyjąć, że wnioskodawca w sposób domniemany wycofał wniosek o udzielenie azylu lub zaprzestał jego popierania w szczególności, kiedy upewniono się, że:

a) nie odpowiedział on na żądania dostarczenia informacji zasadniczych z punktu widzenia wniosku w rozumieniu art. 4 dyrektywy 2004/83/WE lub nie stawił się na przesłuchanie, o którym mowa w art. 12–14, chyba że wnioskodawca

wykaże w rozsądnym czasie, że powyższe niedopełnienie było spowodowane okolicznościami, na które nie miał on wpływu;

b) zbiegł z lub opuścił bez zezwolenia miejsce, w którym zamieszkiwał lub był przetrzymywany, nie kontaktując się z właściwymi organami w rozsądnym czasie, lub nie wypełnił w rozsądnym czasie obowiązku zgłaszania się lub innych obowiązków kontaktowania się.

Do celów wdrażania niniejszych przepisów, Państwa Członkowskie mogą ustanowić terminy lub wytyczne.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca, który zgłosił się ponownie do właściwego organu po podjęciu decyzji o umorzeniu postępowania, o której mowa w ust. 1, był upoważniony do żądania ponownego otwarcia sprawy, chyba że żądanie takie rozpatrywane jest zgodnie z art. 32 i 34.

Państwa Członkowskie mogą ustanowić terminy, których niedotrzymanie uniemożliwia ponowne otwarcie sprawy wnioskodawcy.

Państwa Członkowskie zapewniają, aby taka osoba nie została wydalona z naruszeniem zasady *non-refoulement*.

Państwa Członkowskie mogą zezwolić organowi rozpatrującemu na ponowne podjęcie rozpatrywania od etapu, na którym zostało ono umorzone.

Artykuł 21

Rola UNHCR

1. Państwa Członkowskie zezwalają UNHCR na:

a) dostęp do osób ubiegających się o azyl, w tym osób przetrzymywanych oraz w strefie tranzytowej lotniska lub portu;

b) dostęp do informacji na temat poszczególnych wniosków o udzielenie azylu, przebiegu procedury oraz na temat podjętych decyzji, pod warunkiem że wyrazi na to zgodę osoba ubiegająca się o azyl;

c) przedstawianie wszelkim właściwym organom swojej opinii, w wykonaniu jego zadań nadzorczych na mocy art. 35 Konwencji Genewskiej, w odniesieniu do poszczególnych wniosków o udzielenie azylu na każdym etapie procedury.

2. Ustęp 1 stosuje się również do organizacji działającej na obszarze danego Państwa Członkowskiego w imieniu UNHCR na podstawie umowy z tym Państwem Członkowskim.

Artykuł 22

Zbieranie informacji w poszczególnych sprawach

Przy rozpatrywaniu poszczególnych spraw Państwa Członkowskie:

- a) nie ujawniają bezpośrednio informacji odnoszących się do poszczególnych wniosków o udzielenie azylu, ani do samego faktu złożenia takiego wniosku, domniemanemu sprawcy lub sprawcom prześladowania osoby ubiegającej się o azyl;
- b) nie ubiegają się o informacje od domniemanego sprawcy lub sprawców prześladowań w sposób, który może doprowadzić takie osoby do otrzymania bezpośredniej informacji o fakcie złożenia wniosku przez danego wnioskodawcę, oraz narazić na ryzyko integralność fizyczną wnioskodawcy lub osób pozostających pod jego opieką lub wolność i bezpieczeństwo członków jego rodziny pozostających w kraju pochodzenia.

ROZDZIAŁ III

POSTĘPOWANIE W PIERWSZEJ INSTANCJI

SEKCJA I

Artykuł 23

Procedura rozpatrywania wniosku

1. Państwa Członkowskie prowadzą postępowanie w sprawie wniosków o udzielenie azylu w drodze procedury rozpatrywania zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami rozdziału II.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby procedura taka została zakończona w najkrótszym możliwym terminie, bez uszczerbku dla właściwego i pełnego rozpatrzenia sprawy.

Państwa Członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy decyzja nie może być podjęta w terminie sześciu miesięcy, dany wnioskodawca:

- a) został poinformowany o opóźnieniu; albo
- b) otrzymał, na swój wniosek, informację dotyczącą terminu, w którym należy się spodziewać podjęcia decyzji w sprawie jego wniosku. Informacja taka nie stanowi wobec danego wnioskodawcy zobowiązania Państwa Członkowskiego do podjęcia decyzji w podanym terminie.

3. Państwa Członkowskie mogą nadać priorytet lub przyspieszyć każde rozpatrzenie sprawy zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami rozdziału II, w tym w przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że wniosek jest dobrze uzasadniony lub gdy wnioskodawca jest osobą o szczególnych potrzebach.

4. Państwa Członkowskie mogą także przewidzieć, że procedura rozpatrywania zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami rozdziału II otrzymuje priorytet lub jest przyspieszona, jeżeli:

- a) wnioskodawca, przedstawiając wniosek i stan faktyczny, poruszył jedynie kwestie, które nie mają związku lub mają minimalny związek z rozpatrywaniem, czy spełnia on warunki statusu uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE; lub
- b) wnioskodawca w sposób oczywisty nie spełnia warunków statusu uchodźcy lub nie może uzyskać statusu uchodźcy w Państwie Członkowskim na mocy dyrektywy 2004/83/WE; lub
- c) wniosek o udzielenie azylu uważany jest za bezzasadny:
 - i) ponieważ wnioskodawca pochodzi z bezpiecznego kraju pochodzenia w rozumieniu art. 29–31 niniejszej dyrektywy; lub
 - ii) ponieważ państwo, które nie jest Państwem Członkowskim, jest uważane za bezpieczny dla wnioskodawcy kraj trzeci, bez uszczerbku dla art. 28 ust. 1; lub
- d) wnioskodawca wprowadził organy w błąd, przedstawiając fałszywe informacje lub dokumenty lub zatajając odpowiednie informacje lub dokumenty dotyczące swojej tożsamości lub narodowości, które mogłyby mieć negatywny wpływ na decyzję; lub
- e) wnioskodawca złożył inny wniosek o udzielenie azylu zawierający inne dane osobowe; lub
- f) wnioskodawca nie przedstawił informacji pozwalających ustalić z wystarczającą pewnością jego tożsamość lub obywatelstwo, lub jest prawdopodobne, że, w złej wierze, zniszczył lub pozbył się dokumentu tożsamości lub dokumentu podróży, który mógłby pomóc w ustaleniu jego tożsamości lub obywatelstwa; lub
- g) wnioskodawca przedstawił niespójne, sprzeczne, nieprawdopodobne lub niewystarczające wyjaśnienia, które czynią w sposób oczywisty nieprzekonującym jego wniosek w odniesieniu do tego, że był obiektem prześladowań, o których mowa w dyrektywie 2004/83/WE; lub
- h) wnioskodawca przedstawił kolejny wniosek, który nie przedstawia nowych elementów w odniesieniu do jego szczególnej sytuacji lub sytuacji w jego kraju pochodzenia; lub
- i) bez wystarczającego powodu wnioskodawca, mając taką możliwość, nie złożył wniosku wcześniej; lub

j) wnioskodawca składa wniosek jedynie w celu opóźnienia lub zakłócenia wykonania wcześniejszej lub zbliżającej się decyzji mogącej skutkować jego wydaleniem; lub

SEKCJA II

Artykuł 25

Wnioski niedopuszczalne

k) bez ważnych powodów wnioskodawca nie wypełnił obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy 2004/83/WE lub w art. 11 ust. 2 lit. a) i b) oraz art. 20 ust. 1 niniejszej dyrektywy; lub

1. Oprócz przypadków, w których wniosek nie jest rozpatrywany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 343/2003, nie wymaga się, aby Państwa Członkowskie rozpatrywały, czy wnioskodawca spełnia warunki statusu uchodźcy zgodnie z dyrektywą 2004/83/WE, w przypadku, gdy wniosek jest uznany za niedopuszczalny na mocy niniejszego artykułu.

l) wnioskodawca wjechał nielegalnie na terytorium Państwa Członkowskiego lub przedłużył nielegalnie swój pobyt oraz bez ważnego powodu nie zgłosił się do organów, lub nie złożył wniosku o udzielenie azylu w możliwie najkrótszym terminie, zważywszy takie okoliczności swojego wjazdu; lub

2. Państwa Członkowskie mogą uznawać wniosek o udzielenie azylu za niedopuszczalny na mocy niniejszego artykułu, jeżeli:

m) wnioskodawca stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego w Państwie Członkowskim, lub wnioskodawca został już wcześniej przymusowo wydany z poważnych powodów związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na mocy prawa krajowego; lub

a) inne Państwo Członkowskie przyznało już status uchodźcy;

n) wnioskodawca odmawia wypełnienia obowiązku poddania się pobraniu swoich odcisków palców zgodnie z właściwym prawodawstwem wspólnotowym lub ustawodawstwem krajowym; lub

b) państwo niebędące Państwem Członkowskim jest uważane za pierwszy kraj azylu dla wnioskodawcy, na mocy art. 26;

o) wniosek został złożony przez małoletniego, niepozostającego w związku małżeńskim, do którego stosuje się art. 5 ust. 4 lit. c), po uprzednim odrzuceniu wniosku rodziców lub rodzica odpowiedzialnego za małoletniego, i nie wniesiono żadnych nowych elementów odnoszących się do jego szczególnej sytuacji lub sytuacji w jego kraju pochodzenia.

c) państwo niebędące Państwem Członkowskim jest uważane za bezpieczny dla wnioskodawcy kraj trzeci, na mocy art. 27;

d) wnioskodawcy zezwolono na pozostanie w danym Państwie Członkowskim na innych podstawach i w wyniku tego przyznano mu status o równoważnych prawach i świadczeniach co status uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE;

e) wnioskodawcy zezwolono na pozostanie w danym Państwie Członkowskim na innej podstawie, która chroni go przed wydaleniem w oczekiwaniu na wynik procedury określania statusu na mocy lit. d);

f) wnioskodawca złożył identyczny wniosek po ostatecznej decyzji;

Artykuł 24

Procedury szczególne

1. Państwa Członkowskie mogą ponadto ustanowić następujące procedury szczególne stanowiące odstępstwo od podstawowych zasad i gwarancji rozdziału II:

a) wstępne rozpatrywanie dla potrzeb postępowania w rozważanych sprawach w ramach określonych w sekcji IV;

b) procedury dla potrzeb postępowania w rozważanych sprawach w ramach określonych w sekcji V.

2. Państwa Członkowskie mogą również przewidzieć odstępstwo w odniesieniu do sekcji VI.

g) osoba pozostająca pod opieką wnioskodawcy złożyła wniosek po tym, jak na mocy art. 6 ust. 3 wyraziła zgodę, aby jej sprawa stanowiła część wniosku złożonego w jej imieniu i nie zachodzą fakty dotyczące sytuacji tej osoby uzasadniające odrębny wniosek.

Artykuł 26

Koncepcja pierwszego kraju azylu

Państwo może być uważane za pierwszy kraj azylu dla konkretnej osoby ubiegającej się o azyl, jeżeli:

a) została ona uznana w tym państwie za uchodźcę i nadal może korzystać z ochrony gwarantowanej jej w związku z nadanym statusem; lub

b) w inny sposób korzysta z wystarczającej ochrony w tym państwie, włącznie z ochroną zapewnioną jej na podstawie zasady *non-refoulement*;

pod warunkiem że będzie ona podlegać readmisji do tego państwa.

Stosując koncepcję pierwszego kraju azylu dla szczególnej sytuacji osoby ubiegającej się o azyl, Państwa Członkowskie mogą uwzględnić art. 27 ust. 1.

Artykuł 27

Koncepcja bezpiecznego kraju trzeciego

1. Państwa Członkowskie mogą stosować koncepcję bezpiecznego kraju trzeciego jedynie w przypadku, gdy właściwe organy upewniły się, że osoba ubiegająca się o azyl będzie traktowana w danym państwie trzecim zgodnie z następującymi zasadami:

- a) życie i wolność tej osoby nie są zagrożone z powodu rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych; i
- b) przestrzegana jest zasada *non-refoulement* zgodnie z postanowieniami Konwencji Genewskiej;
- c) przestrzegany jest określony w prawie międzynarodowym zakaz wydalania, gdy jest ono sprzeczne z prawem do wolności od tortur oraz okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania; i
- d) istnieje możliwość ubiegania się o status uchodźcy i, jeśli status taki zostanie przyznany, otrzymania ochrony zgodnie z postanowieniami Konwencji Genewskiej.

2. Stosowanie koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego podlega zasadom ustanowionym w ustawodawstwie krajowym, w tym:

- a) zasadom wymagającym związku pomiędzy osobą ubiegającą się o azyl a danym państwem trzecim, na podstawie których udanie się do tego państwa byłoby rozsądne dla tej osoby;
- b) zasadom dotyczącym metodologii, za pomocą której właściwe organy upewniają się, że można zastosować koncepcję bezpiecznego kraju trzeciego w odniesieniu do konkretnego państwa lub konkretnego wnioskodawcy. Metodologia taka obejmuje rozpatrywanie poszczególnych spraw w celu ustalenia, czy dane państwo jest bezpieczne dla konkretnego wnioskodawcy lub krajowe określenie państw ogólnie uznawanych za bezpieczne;

c) zasadom pozwalającym, zgodnie z prawem międzynarodowym, na odrębne badanie, czy dany kraj trzeci jest bezpieczny dla konkretnego wnioskodawcy, które, co najmniej, pozwolą wnioskodawcy na odwołanie się od zastosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego na takiej podstawie, że będzie on tam poddany torturom, okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu lub karze.

3. Wdrażając decyzję opartą wyłącznie na niniejszym artykule, Państwa Członkowskie:

- a) informują zgodnie z tym wnioskodawcę; i
- b) wydają mu dokument informujący organy państwa trzeciego, w języku tego państwa, że wniosek nie został rozpatrzony merytorycznie.

4. W przypadku gdy państwo trzecie nie pozwala osobie ubiegającej się o azyl na wjazd na swoje terytorium, Państwa Członkowskie zapewniają dostęp do procedury zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami opisanymi w rozdziale II.

5. Państwa Członkowskie okresowo informują Komisję o państwach, do których stosowana jest niniejsza koncepcja zgodnie z przepisami niniejszego artykułu.

SEKCJA III

Artykuł 28

Wnioski bezzasadne

1. Bez uszczerbku dla art. 19 i 20, Państwa Członkowskie mogą uznać wniosek o udzielenie azylu za bezzasadny jedynie, jeżeli organ rozpatrujący ustalił, że wnioskodawca nie spełnia warunków statusu uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE.

2. W przypadkach wspomnianych w art. 23 ust. 4 lit. b) oraz w przypadkach bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu, w których zachodzą którekolwiek z okoliczności wymienionych w art. 23 ust. 4 lit. a) oraz c)–o), Państwa Członkowskie mogą również uznać wniosek za oczywiście bezzasadny w przypadkach, gdy zostało to tak określone ustawodawstwem krajowym.

Artykuł 29

Wspólna minimalna lista państw trzecich uznawanych za bezpieczne kraje pochodzenia

1. Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, przyjmuje wspólną minimalną listę państw trzecich, które Państwa Członkowskie uznają za bezpieczne kraje pochodzenia zgodnie z załącznikiem II.

2. Rada może, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, wprowadzić zmiany do wspólnej minimalnej listy, dodając lub usuwając państwa trzecie, zgodnie z załącznikiem II. Komisja rozpatruje każdy wniosek złożony przez Radę lub Państwo Członkowskie, dotyczący przedłożenia wniosku o wprowadzenie zmian do wspólnej minimalnej listy.

3. Składając wniosek na mocy ust. 1 lub 2, Komisja wykorzystuje informacje z Państw Członkowskich, informacje własne oraz, w przypadku gdy jest to konieczne, informacje z UNHCR, Rady Europy i innych odpowiednich organizacji międzynarodowych.

4. W przypadku gdy Rada przedstawi Komisji wniosek przedłożenie przez nią wniosku o usunięcie państwa trzeciego ze wspólnej minimalnej listy, zobowiązania Państw Członkowskich na mocy art. 31 ust. 2 ulegają zawieszeniu w odniesieniu do tego państwa trzeciego z dniem następującym po decyzji Rady zawierającej taki wniosek.

5. W przypadku gdy Państwo Członkowskie przedstawi Komisji wniosek o przedłożenie przez nią Radzie wniosku o usunięcie państwa trzeciego ze wspólnej minimalnej listy, to Państwo Członkowskie powiadomi Radę na piśmie o wniosku przedstawionym Komisji. Zobowiązania tego Państwa Członkowskiego na mocy art. 31 ust. 2 ulegają zawieszeniu w odniesieniu do tego państwa trzeciego z dniem następującym po poinformowaniu Rady.

6. Parlament Europejski jest informowany o zawieszeniu na mocy ust. 4 i 5.

7. Zawieszenie na mocy ust. 4 i 5 kończy się po upływie trzech miesięcy, chyba że Komisja przedstawi przed końcem tego okresu wniosek o usunięcie tego państwa trzeciego ze wspólnej minimalnej listy. W każdym przypadku zawieszenie kończy się, jeżeli Rada odrzuci wniosek Komisji o usunięcie państwa trzeciego z listy.

8. Na wniosek Rady, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie wyjaśniające, czy sytuacja w państwie znajdującym się na wspólnej minimalnej liście pozostaje w dalszym ciągu zgodna z załącznikiem II. Składając sprawozdanie, Komisja może poczynić takie zalecenia lub wysunąć takie wnioski, jakie uzna za stosowne.

Artykuł 30

Określanie na poziomie krajowym państw trzecich jako bezpieczne kraje pochodzenia

1. Bez uszczerbku dla art. 29, Państwa Członkowskie mogą zachować lub wprowadzić ustawodawstwo pozwalające, zgodnie z załącznikiem II, na określanie na poziomie krajowym innych państw trzecich niż te, które są umieszczone na

wspólnej minimalnej liście, jako bezpieczne kraje pochodzenia dla potrzeb rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu. Może to obejmować określenie części obszaru państwa jako bezpiecznej, jeżeli w stosunku do tej części spełniane są wymogi załącznika II.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, Państwa Członkowskie mogą zachować ustawodawstwo obowiązujące w dniu 1 grudnia 2005 r., pozwalające na określanie na poziomie krajowym innych państw trzecich niż te, które są umieszczone na wspólnej minimalnej liście, jako bezpieczne kraje pochodzenia dla potrzeb rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu, jeżeli upewniły się, że osoby w danych państwach trzecich generalnie nie są poddawane:

a) prześladowaniom określonym w art. 9 dyrektywy 2004/83/WE; ani

b) torturom lub nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu, lub karom.

3. Państwa Członkowskie mogą także zachować ustawodawstwo obowiązujące w dniu 1 grudnia 2005 r., pozwalające na określanie na poziomie krajowym części państwa jako bezpiecznej lub państwa lub części państwa jako bezpiecznej dla określonej grupy osób w państwie, w którym spełniane są warunki określone w ust. 2 w stosunku do tej części lub grupy.

4. Oceniając, czy państwo jest bezpiecznym krajem pochodzenia w rozumieniu ust. 2 i 3, Państwa Członkowskie uwzględnią sytuację prawną, stosowanie prawa oraz ogólną sytuację polityczną w danym państwie trzecim.

5. Ocena, czy państwo jest bezpiecznym krajem pochodzenia w rozumieniu niniejszego artykułu, opiera się na zróżnicowanej grupie źródeł informacji, w tym w szczególności na informacjach z innych Państw Członkowskich, UNHCR, Rady Europy i innych odpowiednich organizacji międzynarodowych.

6. Państwa Członkowskie notyfikują Komisji o państwach, które są określane jako bezpieczne kraje pochodzenia zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 31

Koncepcja bezpiecznego kraju pochodzenia

1. Państwo trzecie określone jako bezpieczny kraj pochodzenia na mocy art. 29 albo art. 30 może, w następstwie indywidualnego rozpatrzenia wniosku, być uznane za bezpieczny kraj pochodzenia dla konkretnej osoby ubiegającej się o azyl jedynie, jeżeli:

a) posiada on obywatelstwo tego państwa; lub

b) jest on bezpaństwowcem i uprzednio stale zamieszkiwał w tym państwie;

oraz nie podał żadnych poważnych podstaw do nieuznawania tego państwa za bezpieczny kraj pochodzenia w jego szczególnej sytuacji i w związku ze spełnianiem przez niego warunków statusu na mocy dyrektywy 2004/83/WE.

2. Państwa Członkowskie zgodnie z ust. 1 uznają wniosek o udzielenie azylu za bezzasadny w przypadku, gdy państwo trzecie jest określone jako bezpieczne na mocy art. 29.

3. Państwa Członkowskie ustanowią w ustawodawstwie krajowym dalsze zasady i sposoby stosowania koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia.

SEKCJA IV

Artykuł 32

Kolejne wnioski

1. W przypadku gdy osoba, która złożyła wniosek o udzielenie azylu w Państwie Członkowskim, przedstawi dalsze informacje lub złoży kolejny wniosek w tym samym Państwie Członkowskim, to Państwo Członkowskie może zbadać te dalsze informacje lub elementy kolejnego wniosku w ramach rozpatrzenia uprzedniego wniosku lub w ramach badania decyzji w drodze rewizji lub odwołania, o ile właściwe organy mogą w tych ramach wziąć pod uwagę i rozważyć wszystkie elementy zawarte w dalszych informacjach lub kolejnym wniosku.

2. Ponadto Państwa Członkowskie mogą zastosować szczególną procedurę, o której mowa w ust. 3, w przypadku gdy osoba złoży kolejny wniosek o udzielenie azylu:

a) po wycofaniu lub zaprzestaniu popierania uprzedniego wniosku na mocy art. 19 lub 20;

b) po podjęciu decyzji co do uprzedniego wniosku. Państwa Członkowskie mogą również zdecydować o zastosowaniu tej procedury wyłącznie po podjęciu ostatecznej decyzji.

3. Kolejny wniosek o udzielenie azylu jest poddawany najpierw wstępnemu rozpatrzeniu co do tego, czy po wycofaniu uprzedniego wniosku lub po podjęciu w sprawie tego wniosku decyzji, o której mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, zaistniały lub zostały przedstawione przez wnioskodawcę nowe elementy lub informacje odnoszące się do rozpatrzenia możliwości uzyskania przez niego statusu uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE.

4. Jeżeli po wstępnym rozpatrzeniu, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, zaistniały lub zostały przedstawione przez wnioskodawcę nowe elementy lub informacje, znacznie zwiększające prawdopodobieństwo spełnienia przez

wnioskodawcę warunków statusu uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE, wniosek jest rozpatrywany dalej zgodnie z rozdziałem II.

5. Państwa Członkowskie mogą, zgodnie z ustawodawstwem krajowym, dalej rozpatrywać kolejny wniosek, w przypadku gdy istnieją inne powody, dla których procedura musi zostać ponownie wszczęta.

6. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o dalszym rozpatrywaniu wniosku jedynie wtedy, gdy dany wnioskodawca bez własnej winy nie był w stanie uzyskać wiedzy o sprawach, o których mowa w ust. 3–5 niniejszego artykułu w trakcie uprzedniej procedury, w szczególności zaś wykonując prawo do skutecznego środka odwoławczego na mocy art. 39.

7. Procedura, o której mowa w niniejszym artykule, może stosować się również w przypadku osoby pozostającej pod opieką wnioskodawcy, która składa wniosek po tym, jak zgodnie z art. 6 ust. 3 wyraziła zgodę, aby jej sprawa stanowiła część wniosku złożonego w jej imieniu. W takim przypadku, wstępne rozpatrzenie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, będzie polegać na zbadaniu, czy istnieją fakty odnoszące się do sytuacji osoby pozostającej pod opieką wnioskodawcy, które uzasadniają odrębny wniosek.

Artykuł 33

Niestawiennictwo

Państwa Członkowskie mogą zachować lub przyjąć procedurę przewidzianą w art. 32 w przypadku wniosków o udzielenie azylu złożonych w późniejszym terminie przez wnioskodawcę, który celowo, albo w wyniku rażącego niedbalstwa, nie zgłosił się do ośrodka przyjmowania uchodźców lub nie stawił się przed właściwymi organami w określonym terminie.

Artykuł 34

Zasady proceduralne

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby osoby ubiegające się o azyl, których wniosek podlega wstępnemu rozpatrzeniu na mocy art. 32, korzystały z gwarancji określonych w art. 10 ust. 1.

2. Państwa Członkowskie mogą w prawie krajowym ustanowić zasady wstępnego rozpatrywania wniosku na mocy art. 32. Zasady te mogą, między innymi:

a) zobowiązywać danego wnioskodawcę do wskazania faktów i przedstawienia dowodów, które uzasadniają nową procedurę;

b) wymagać przedstawienia przez danego wnioskodawcę nowych informacji w określonym terminie po ich uzyskaniu;

c) zapewnić, aby wstępne rozpatrywanie wniosku prowadzone było wyłącznie na podstawie pisemnych informacji bez przesłuchania.

Ustanowione warunki nie uniemożliwiają dostępu osób ubiegających się o azyl do ponownej procedury, ani nie skutkują faktycznym zablokowaniem lub zasadniczym ograniczeniem takiego dostępu.

3. Państwa Członkowskie zapewniają, aby:

a) wnioskodawca został w odpowiedni sposób poinformowany o wyniku wstępnego rozpatrzenia wniosku i, jeżeli wniosek nie będzie dalej rozpatrywany, o powodach i możliwościach odwołania od decyzji lub jej rewizji;

b) jeżeli zachodzi jedna z sytuacji, o których mowa w art. 32 ust. 2, organ rozpatrujący w możliwie najkrótszym terminie kontynuuje rozpatrywanie kolejnego wniosku zgodnie z przepisami rozdziału II.

SEKCJA V

Artykuł 35

Procedury graniczne

1. Państwa Członkowskie mogą, zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami rozdziału II, przewidzieć procedury, mające na celu podejmowanie na granicach lub w strefach tranzytowych Państw Członkowskich decyzji dotyczących wniosków składanych w takich miejscach.

2. Jednakże jeżeli procedury określone w ust. 1 nie istnieją, Państwa Członkowskie mogą utrzymać, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego artykułu oraz zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi obowiązującymi w dniu 1 grudnia 2005 r., procedury stanowiące odstępstwo od podstawowych zasad i gwarancji rozdziału II, w celu podejmowania na granicach lub w strefach tranzytowych decyzji, czy osoby ubiegające się o azyl, które przybyły i złożyły wniosek o udzielenie azylu w takich miejscach, mogą wjechać na ich terytorium.

3. Procedury, o których mowa w ust. 2, zapewniają w szczególności, że dane osoby:

a) mogą pozostać na granicy lub w strefie tranzytowej Państwa Członkowskiego, bez uszczerbku dla art. 7;

b) są niezwłocznie informowane o swoich prawach i obowiązkach, jak określono w art. 10 ust. 1 lit. a);

c) mają dostęp, jeżeli jest to konieczne, do pomocy tłumacza, jak określono w art. 10 ust. 1 lit. b);

d) przed podjęciem przez właściwy organ decyzji w ramach takich procedur, są przesłuchane w odniesieniu do ich wniosku o udzielenie azylu przez osoby dysponujące odpo-

wiednią wiedzą o właściwych normach stosowanych w dziedzinie prawa azylowego i dotyczącego uchodźców, jak określono w art. 12–14;

e) mogą skonsultować się z doradcą prawnym lub innym doradcą uprawnionym do takiej działalności lub posiadającym odpowiednie zezwolenie na podstawie prawa krajowego, jak określono w art. 15 ust. 1; oraz

f) mają wyznaczonego przedstawiciela w przypadku małoletnich bez opieki, jak określono w art. 17 ust. 1, chyba że stosuje się art. 17 ust. 2 lub 3.

Ponadto, w przypadku wydania przez właściwy organ odmowy pozwolenia na wjazd, ten właściwy organ przedstawia uzasadnienie faktyczne i prawne powodów uznania wniosku o udzielenie azylu za bezpodstawny lub niedopuszczalny.

4. Państwa Członkowskie zapewniają, aby decyzja w ramach procedur określonych w ust. 2 została podjęta w rozsądnym terminie. Jeżeli decyzja nie została podjęta w terminie czterech tygodni, osoba ubiegająca się o azyl otrzymuje pozwolenie na wjazd na terytorium Państwa Członkowskiego w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie jej wniosku zgodnie z innymi przepisami niniejszej dyrektywy.

5. W przypadku szczególnych rodzajów przyjazdów lub przyjazdów dużej liczby obywateli państwa trzeciego lub bezpaństwowców składających wnioski o udzielenie azylu na granicy lub w strefie tranzytowej, co praktycznie uniemożliwia stosowanie przepisów ust. 1 lub szczególnych procedur ustanowionych w ust. 2 i 3, procedury te mogą również być stosowane w miejscu i przez okres, w którym obywatele państwa trzeciego lub bezpaństwowcy, o których mowa wyżej, są zakwaterowani w miejscach znajdujących się w pobliżu granicy lub strefy tranzytowej.

SEKCJA VI

Artykuł 36

Koncepcja europejskich bezpiecznych krajów trzecich

1. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć odstąpienie od rozpatrzenia lub rozpatrzenia w całości wniosku o udzielenie azylu oraz oceny kwestii bezpieczeństwa osoby ubiegającej się o azyl w jej szczególnej sytuacji, jak określono w rozdziale II, albo że wniosek nie będzie rozpatrzony w całości, w przypadkach, w których właściwy organ ustalił, na podstawie faktów, że osoba ubiegająca się o azyl próbuje wjechać lub wjechała nielegalnie na ich terytorium z bezpiecznego kraju trzeciego w rozumieniu ust. 2.

2. Do celów ust. 1 Państwo trzecie może być uznane za bezpieczny kraj trzeci w przypadku, gdy:

a) ratyfikowało i przestrzega postanowień Konwencji Genewskiej bez jakichkolwiek ograniczeń geograficznych;

b) posiada ustanowione prawem procedury azylowe;

c) ratyfikowało Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i przestrzega jej postanowień, w tym norm odnoszących się do skutecznych środków odwoławczych; i

d) zostało określone jako bezpieczne przez Radę zgodnie z ust. 3.

3. Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, przyjmuje lub zmienia wspólną listę państw trzecich, które są uznawane za bezpieczne kraje trzecie do celów ust. 1.

4. Dane Państwa Członkowskie ustanawiają w ustawodawstwie krajowym sposoby wdrażania przepisów ust. 1 i konsekwencji decyzji podjętych na mocy tych przepisów zgodnie z zasadą *non-refoulement* na mocy Konwencji Genewskiej, w tym przewidując wyjątki w stosowaniu niniejszego artykułu wynikające z przyczyn humanitarnych lub politycznych, lub z przyczyn wynikających z międzynarodowego prawa publicznego.

5. Wdrażając decyzję opartą wyłącznie na niniejszym artykule, dane Państwa Członkowskie:

a) informują odpowiednio wnioskodawcę; oraz

b) wydają mu dokument informujący organy państwa trzeciego, w języku tego państwa, że wniosek nie został rozpatrzony merytorycznie.

6. W przypadku gdy bezpieczny kraj trzeciego nie dokona readmisji osoby ubiegającej się o azyl, Państwa Członkowskie zapewniają, aby miała ona dostęp do procedury zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami opisanymi w rozdziale II.

7. Państwa Członkowskie, które określiły państwa trzecie jako bezpieczne kraje trzecie zgodnie z ustawodawstwem krajowym obowiązującym w dniu 1 grudnia 2005 r. oraz na podstawie kryteriów ust. 2 lit. a)–c), mogą stosować przepisy ust. 1 dla tych państw trzecich do czasu, kiedy Rada przyjmie na mocy ust. 3 wspólną listę.

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURY COFANIA STATUSU UCHODźCY

Artykuł 37

Cofnięcie statusu uchodźcy

Państwa Członkowskie zapewniają, aby można było rozpocząć rozpatrywanie cofnięcia statusu uchodźcy konkretnej osobie, kiedy pojawią się nowe elementy lub nowe informacje wskazujące, że występują powody dla ponownego rozpatrzenia zasadności jej statusu.

Artykuł 38

Zasady proceduralne

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby, w przypadkach gdy właściwy organ rozważa cofnięcie statusu uchodźcy przyznanego obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi zgodnie z art. 14 dyrektywy 2004/83/WE, osoba ta korzystała z następujących gwarancji:

- a) otrzymania pisemnej informacji, że właściwy organ ponownie rozpatruje spełnianie przez nią warunków statusu uchodźcy wraz z podaniem powodów takiego ponownego rozpatrzenia; oraz
- b) możliwości przedstawienia, w trakcie przesłuchania zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. b) oraz art. 12–14 lub w formie oświadczenia pisemnego, powodów, dla których jej status uchodźcy nie powinien zostać cofnięty.

Ponadto Państwa Członkowskie zapewniają, aby w ramach takiej procedury:

- c) właściwy organ mógł otrzymywać precyzyjne i aktualne informacje z różnych źródeł, takich jak, w stosownych przypadkach, informacje z UNHCR, odnośnie ogólnej sytuacji panującej w krajach pochodzenia danych osób; oraz
- d) w przypadku gdy zbierane są informacje dotyczące indywidualnej sprawy do celów ponownego rozpatrzenia statusu uchodźcy, nie są one uzyskane od osoby lub osób biorących udział w przesładowaniach w sposób, który mógłby doprowadzić takie osoby do uzyskania bezpośrednich informacji, że dana osoba jest uchodźcą i że jej status jest poddawany ponownemu rozpatrzeniu, lub stanowić zagrożenie dla integralności fizycznej tej osoby lub osób pozostających pod jej opieką, lub dla wolności i bezpieczeństwa członków jej rodziny pozostających w kraju pochodzenia.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby decyzja właściwego organu o cofnięciu statusu uchodźcy została wydana na piśmie. Decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne, a informacja o sposobie odwołania się od decyzji jest przedstawiana na piśmie.

3. Po podjęciu przez właściwy organ decyzji o cofnięciu statusu uchodźcy w równym stopniu stosuje się art. 15 ust. 2, art. 16 ust. 1 i art. 21.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, Państwa Członkowskie mogą zdecydować, że status uchodźcy ustaje z mocy prawa w przypadku zaniechania zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a)–d) dyrektywy 2004/83/WE lub jeżeli uchodźca w sposób jednoznaczny zrzekł się statusu uchodźcy.

ROZDZIAŁ V

PROCEDURY ODWOŁAWCZE

Artykuł 39

Prawo do skutecznego środka odwoławczego

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby osoby ubiegające się o azyl miały prawo do skutecznego środka odwoławczego przed sądem lub trybunałem w następujących sytuacjach:

a) decyzji podjętej w sprawie ich wniosków o udzielenie azylu, w tym decyzji:

i) uznającej wniosek za niedopuszczalny na mocy art. 25 ust. 2;

ii) podjętej na granicy lub w strefie tranzytowej Państwa Członkowskiego na mocy art. 35 ust. 1;

iii) o odmowie rozpatrzenia wniosku na mocy art. 36;

b) odmowy ponownego rozpoczęcia rozpatrywania wniosku po jego umorzeniu na mocy art. 19 i 20;

c) decyzji o pozostawieniu bez rozpatrzenia kolejnego wniosku na mocy art. 32 i 34;

d) decyzji o odmowie wjazdu w ramach procedur określonych na mocy art. 35 ust. 2;

e) decyzji o cofnięciu statusu uchodźcy na mocy art. 38.

2. Państwa Członkowskie ustanawiają terminy i inne zasady konieczne, aby wnioskodawca mógł korzystać z prawa do skutecznego środka odwoławczego na mocy ust. 1.

3. Państwa Członkowskie ustanawiają, w stosownych przypadkach, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi zasady odnoszące się do:

a) kwestii, czy środek odwoławczy na mocy ust. 1 skutkuje zezwoleniem wnioskodawcy na pozostanie w danym Państwie Członkowskim w oczekiwaniu na wynik zastosowania tego środka;

b) możliwości ustanowienia środków odwoławczych lub ochronnych, w przypadku gdy środek odwoławczy na mocy ust. 1 nie skutkuje zezwoleniem wnioskodawcy na pozostanie w danym Państwie Członkowskim w oczekiwaniu na wynik zastosowania tego środka. Państwa Członkowskie mogą również ustanowić środek odwoławczy z urzędu; oraz

c) przyczyn odwołania od decyzji na mocy art. 25 ust. 2 lit. c) zgodnie z metodologią stosowaną na mocy art. 27 ust. 2 lit. b) i c).

4. Państwa Członkowskie mogą ustanowić terminy obowiązujące sąd lub trybunał badający decyzję organu rozpatrującego na mocy ust. 1.

5. W przypadku gdy wnioskodawcy przyznano na mocy prawa krajowego lub wspólnotowego status związany z tymi samymi prawami i świadczeniami co status uchodźcy na mocy dyrektywy 2004/83/WE, wnioskodawca może być uznany za osobę, która posiada skuteczny środek odwoławczy, w przypadku gdy sąd lub trybunał orzeka, że środek odwoławczy na mocy ust. 1 jest niedopuszczalny lub że istnieje niewielkie prawdopodobieństwo jego powodzenia wobec niewystarczającego interesu, jaki ma wnioskodawca w kontynuowaniu postępowania.

6. Państwa Członkowskie mogą również ustanowić w ustawodawstwie krajowym warunki, zgodnie z którymi można domniemywać, że wnioskodawca wycofał środek odwoławczy lub zrezygnował z dalszego jego popierania zgodnie z ust. 1, wraz z zasadami procedury, których należy przestrzegać.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 40

Możliwość odwołania się przez władze publiczne

Niniejsza dyrektywa nie wpływa na możliwość odwołania się przez władze publiczne od decyzji administracyjnych lub sądowych zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

Artykuł 41

Poufność

Państwa Członkowskie zapewniają, aby organy wdrażające niniejszą dyrektywę zostały zobowiązane do przestrzegania zasady poufności określonej w prawie krajowym, w odniesieniu do wszelkich informacji, które uzyskują w trakcie swojej pracy.

Artykuł 42

Sprawozdanie

Nie później niż dnia 1 grudnia 2009 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy w Państwach Członkowskich i proponuje wszelkie konieczne zmiany. Państwa Członkowskie przekazują Komisji wszelkie informacje odpowiednie do sporządzenia takiego sprawozdania. Po przedstawieniu sprawozdania, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przynajmniej co dwa lata sprawozdania w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy w Państwach Członkowskich.

Artykuł 43

Transpozycja

Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do stosowania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 1 grudnia 2007 r. W odniesieniu do art. 15, Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do stosowania niniejszej dyrektywy najpóźniej do

dnia 1 grudnia 2008 r. Państwa Członkowskie niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 44

Okres przejściowy

Państwa Członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne określone w art. 43 do wniosków o udzielenie azylu złożonych po dniu 1 grudnia 2007 r. i do procedur cofnięcia statusu uchodźcy rozpoczętych po dniu 1 grudnia 2007 r.

Artykuł 45

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 46

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Brukseli, dnia 1 grudnia 2005 r.

W imieniu Rady
Ashton of UPHOLLAND
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Definicja „organu rozpatrującego”

Przy wprowadzaniu w życie przepisów niniejszej dyrektywy, Irlandia może, o ile nadal będą miały zastosowanie przepisy sekcji 17 ust. 1 Ustawy o Uchodźcach (*Refugee Act*) z 1996 r. (ze zmianami), uznawać, że:

- „organ rozpatrujący”, o którym mowa w art. 2 lit. e) niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do rozpatrzenia, czy wnioskodawca powinien lub, w zależności od przypadku, nie powinien zostać uznany za uchodźcę, oznacza *Office of the Refugee Applications Commissioner*; oraz
- „decyzje w pierwszej instancji”, o których mowa w art. 2 lit. e) niniejszej dyrektywy, obejmują zalecenia *Refugee Applications Commissioner* czy wnioskodawca powinien lub, w zależności od przypadku, nie powinien zostać uznany za uchodźcę.

Irlandia poinformuje Komisję o wszelkich zmianach w przepisach sekcji 17 ust. 1 Ustawy o Uchodźcach (*Refugee Act*) z 1996 r. (ze zmianami).

ZAŁĄCZNIK II

Określenie bezpiecznych krajów pochodzenia do celów art. 29 i art. 30 ust. 1

Kraj jest uznany za bezpieczny kraj pochodzenia w przypadku, gdy na podstawie sytuacji prawnej, stosowania prawa w ramach ustroju demokratycznego i ogólnych okoliczności politycznych można wykazać, że co do zasady i trwale nie ma w nim prześladowań w rozumieniu art. 9 dyrektywy 2004/83/WE; nie stosuje się w nim tortur lub niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub kar i nie występuje w nim zagrożenie poprzez niedyskryminacyjne użycie przemocy w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego.

Przy dokonywaniu takiej oceny bierze się pod uwagę, między innymi, stopień, w jakim ochrona przed prześladowaniem lub złym traktowaniem zapewniona jest poprzez:

- a) odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze obowiązujące w państwie oraz sposób, w jaki są stosowane;
- b) przestrzeganie praw i wolności ustanowionych w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności lub Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, lub Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur, w szczególności zaś praw, od których nie wolno jest czynić odstępstw na mocy art. 15 ust. 2 wspomnianej Europejskiej Konwencji;
- c) przestrzeganie zasady *non-refoulement* zgodnie z Konwencją Genewską;
- d) ustanowienie systemu skutecznych środków odwoławczych przeciwko pogwałcaniu tych praw i wolności.

ZAŁĄCZNIK III

Definicja „wnioskodawcy” lub „osoby ubiegającej się o azyl”

Wprowadzając w życie przepisy niniejszej dyrektywy, Hiszpania może, o ile nadal będą miały zastosowanie postanowienia „*Ley 30/1992 de Régimen jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común*” z dnia 26 listopada 1992 r. oraz „*Ley de la Jurisdicción Contencioso Administrativa*” z dnia 13 lipca 1998 r., uznawać, że do celów rozdziału V definicja „wnioskodawcy” lub „osoby ubiegającej się o azyl” w art. 2 lit. c) niniejszej dyrektywy obejmuje termin „*recurrente*” zgodnie z wyżej wymienionymi ustawami.

„*Recurrente*” jest uprawniony do takich samych gwarancji co „wnioskodawca” lub „osoba ubiegająca się o azyl”, określonych w niniejszej dyrektywie do celów wykonywania jego praw do skutecznego środka odwoławczego z rozdziału V.

Hiszpania poinformuje Komisję o wszelkich odpowiednich zmianach w wyżej wymienionych ustawach.
